

18.1.2010.

Birgitta Rossing
Aluesuunnittelija
Rakennusvirasto

Penelope Sala-Sorsimo
Suunnitteluinsinööri
Rakennusvirasto

Antti Kurkaa
Metsäsuunnittelija
Rakennusvirasto

Asia: Mielipide Länsi-Laajasalon aluesuunnitelmasta

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Helsy) kiittää mahdollisuudesta lausua mielipiteensä Länsi-Laajasalon aluesuunnitelmasta.

Ensimmäiseksi toivoisimme selvennystä tai määritelmää seuraaviin aluesuunnitelmassa käytettyihin käsitteisiin:

s. 20

-luonnonmukainen tai puistomainen alue

-luonnonmukaisessa puistomaisessa kunnossa säilytettävä alue

Yhdistyksemme mielestä sana luonnonmukainen on hankalasti määriteltävissä ja tulisi korvata sanalla luonnontilainen. Luonnontilaiseksi aluetta voi kutsua vain jos alueella ei ole tehty minkäänlaisia maankäytön muutoksia tai luonnonhoitotoimenpiteitä. Luonnonmukainen tai luonnontilainen puistomainen alue on siis käsitteenä ristiriitainen, olettaen että puistomaista aluetta ensiksi muokataan puistomaiseksi ja sitten hoidetaan suunnitelmallisesti.

Suunnitelmassa toistuu myös usein sana "toiminnallinen", johon toivoisimme myös tarkentavaa määritelmää.

Seuraavaksi muutamia huomioita eri kohteista ja niiden hoitosuunnitelmista.

Sivulla 48 mainitaan Länsi-Laajasalon viheralueiden olevan vaihtelevan kokoisia, pääosin luonnontilaisia ja metsäisiä. Puistomaisia alueita on vähän. Yhdistyksemme mielestä tilanne on lähellä ihanteellista. Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden kannalta on ehdottoman tärkeää, että luonnontilaiset viheralueet jätetään muiden kuin luonnonsuojelun tarpeista lähtevien hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Tällaiset alueet ovat tärkeitä myös kaupungin yleisen vesitalouden ja hulevesien pidättymisen kannalta.

Sivulla 52 on kohta: "...erottaen hoidetummat käyttöviheralueet lähimetsästä." Mielestämme

käyttöviheralueen ei tarvitse olla raskaasti hoidettua. Vähemmän hoidettu kasvillisuus tarkoittaa suuremman hiilidioksidimäärän sitoutumista kasvillisuuteen ja maaperään.

Sivulla 58 kiinnitimme huomiota asukastilaisuudessa esitettyihin toiveisiin, että alueen metsiä ei hakattaisi eikä edes harvennettaisi. Rakennusviraston teettämän kyselyn mukaan alle puolet vastanneista oli sitä mieltä, että puistoista ja luonnonalueista olisi huolehdittu hyvin. Mietimme, olisiko kyselyn kysymyksenasettelun voinut tehdä luonnonalueiden ja puistojen kohdalla toisin, sillä kyselyn ja asukastilaisuuden viestit tuntuvat olevan vastakkaiset. Tässä yhteydessä herää kysymys, mitä tarkoittaa, että puistoista on huolehdittu hyvin ja mitä vastaajat tarkoittavat vastauksillaan – sitäkö, että alueita on hoidettu liikaa vaiko sitä, että liian vähän? Asukastilaisuuden perusteella voidaan perustellusti väittää, että monien mielestä hyvää huolehtimista on vähäisempi hoitaminen. Mitä mieltä kyselyyn vastanneiden enemmistö on, sitä ei ole mahdollista kysymysten perusteella päätellä.

Sivulla 62 todetaan, että virkistysreittiyhteyksiä ei tulla rakentamaan kaavassa ehdotetussa laajuudessa vaan etsitään maastoon sopivampia ratkaisuja. Yhdistyksemme mielestä ajatus on erittäin kannatettava.

Sivulla 63 todetaan, että alueen luonnonhoitoon kuuluu ikärakenteen monipuolistaminen, puulajisuhteiden säilyttäminen ja monipuolistaminen mm. suosimalla jaloja lehtipuita. Luonnontilaisten alueiden kautta kulkevien reittien varsia tullaan hoitamaan tehokkaammin. Yhdistyksemme mielestä tämä osoittaa, että suunnittelijat eivät ole ottaneet asukastilaisuuden viestiä vakavasti. Asukkaat nimenomaan toivoivat että alueella ei hakkuita ja harvennuksia tulisi tehdä lainkaan. Haluaisimme myös varmistaa mitä tarkoittaa kohta jalojen lehtipuiden suosimisesta. Ollaanko alueelle istuttamassa puulajeja tai lajikkeita, jotka eivät siellä luontaisesti kasva?

Edelleen sivulla 63: "Metsäisillä puistokäytävillä liikkujat arvostavat myös laajempia näkymiä puiden lomasta, kauniita ja mielenkiintoisia yksityiskohtia polun varrella ja vaihtelevia tunnelmia ulkoilureitin varrella. Ulkoilureittien varsien hoidolla saadaan aikaan vaihtelua metsän sisällä hahmotettaviin tiloihin." Asukastilaisuudessa tuotiin esille myös tuulensuojan tarve näillä puistokäytävillä. Reittien varsien raskas harventaminen heikentäisi tuulensuojaa.

Yhdistyksemme on tyytyväinen mainintaan arvokkaimpien reheväkasvuisten metsäkohteiden jättämisestä hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Lahopuun ja tiheiköiden jättäminen metsiin on myös mielestämme ehdottoman tärkeää, kuten myös hoitotoimenpiteiden ajoittaminen niin, että linnut ja muille eläimet eivät niistä häiriinny. Rakennusvirasto on oivaltanut lähimetsien funktion ilmansaasteiden suodattajana sekä myös meluvallina. Toivomme näkevämme periaatteen toteuttamista myös muilla alueilla.

Sivuilla 63 ja 64 mainitaan pienpuustonhoidon olevan tärkeä osa luonnonalueiden hoitoa. Yhdistyksemme mielestä pienpuuston hoito ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että metsäalueilta poistettaisiin kaikki pienet puut jolloin metsälaikun rakenne muuttuisi läpinäkyväksi ja laikun rakenne muuttuisi luonnon monimuotoisuuden kannalta liian yksipuoliseksi.

Sivulla 64 mainitaan, että pieniltä alueilta pienpuusto olisi tarkoitus poistaa kokonaan.

Mielestämme juuri pienillä alueilla olevat vesakot ja tiheiköt saavat aikaan isomman alueen tuntua.

Voiko pientä metsälaikkua, jonka toiselle reunalle on selkeä näköyhteys, kokea oikeaksi metsäksi? Vai onko silloin kysymys enemmänkin puupuistosta?

Yhdistyksemme on eri mieltä siitä, että harvempipuustoinen metsä olisi ulkoiluympäristönä viihtyisämpi. Tiheämpi metsä voi sulkea liikenteen ja muun kaupunkielämän äänet sekä maisemahaitat hetkeksi pois, jolloin metsään voi tarvittaessa "paeta" hetkeksi rauhoittumaan arkielämän kiireiltä.

Kaupunkiluonnon monimuotoisuudelle on toki tärkeää, että lahoppua ja tiheikköjä jätetään lähi- ja virkistymetsiin. Yhdistyksemme haluaa muistuttaa, että muitakin keinoja on syytä ottaa huomioon. Luonnon monimuotoisuudelle suurin uhka on lajien elinympäristöjen häviäminen ja pirstoutuminen. Kaupunkiluonnon hoitamisessa on siksi ensiarvoisen tärkeää varmistaa mahdollisimman suurien ja yhtenäisten viher- ja metsäalueiden sekä niiden välisten ekologisten yhteyksien säilyminen. Toiseksi suurin uhka luonnon monimuotoisuudelle ovat vahingolliset vieraslajit, jotka valtaavat elintilaa alkuperäiseltä lajistoltamme. Helsingin viheralueita uhkaavat mm. jättipalsamin, jättiputkien ja lupiinin aggressiivisesti levittyvät ja laajenevat kasvustot. Yhdistyksemme mielestä rakennusviraston tulisi lisätä tähän ja myös kaikkiin tuleviin aluesuunnitelmiinsa suunnitelmat alueiden vieraslajiesiintymien kartoittamisesta ja torjunnasta. Yhdistyksemme aikoo ajaa asiaa Helsingin kaupungin vuonna 2010 laadittavaan vieraslajistrategiaan.

Sivulla 79 mainitaan Willebrandintien ja Laajasalontien suojavyöhykkeillä suunniteltavan nuoren puuston harventamista. Mielestämme Laajasalontien varrella puustoa ei tulisi harventaa jotta s. 63 mainittu tavoite suojautua tieliikenteen hiukkaspäästöiltä metsän monikerroksisen rakenteen avulla toteutuisi myös käytännössä.

Sivulla 85 on maininta valaistuksen järjestämisestä Aake Pesosen puistoon. Yhdistyksemme mielestä ulkoilureitti voidaan valaista, mutta linnoituslaitteiden valaiseminen on mielestämme turha investointi. Helsingin kaupungin tulisi suunnitelmissaan ja hankkeissaan pyrkiä vähentämään energiankulutusta kaikkialla, missä se vain on esimerkiksi liikenneturvallisuutta heikentämättä mahdollista.

Sivulla 87 on kohta Koirasaarentien puiston hoitosuunnitelmasta, jonka mukaan umpeenkasvaneita näkymiä avataan ja ympäristön pusikkaisuutta vähennetään puuston harvennuksin ja pienpuuston hoitotoimin. Yhdistyksemme mielestä tässä puistossa "näkymien avaaminen" vähentäisi luonnon tuntua ja korostaisi alueen rakennetun ympäristön tuntua. Koirasaarentien puisto toimii myös pienenä ekologisena käytävänä alueella ja tulisi sen vuoksi säästää hoitotoimenpiteiltä.

Sivulla 89-90 Hevossalmentien aluepuiston suunnitelmista mainitaan mm. kulkuyhteyksien ja valaistuksen parantaminen sekä metsien hoitotason nostaminen. Yhdistyksemme toteaa Yhdistyksemme toteaa Hevossalmen aluepuiston sisältävän luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita ja alue tulisi sen vuoksi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisen kaltaisena eli jättää hoitotoimien ulkopuolelle. Aluetta ei myöskään tule muuttaa puistomaisemmaksi, eikä valaistusta tule lisätä.

Sivulla 92-93 käsitellään Vuorilahden puiston suunnitelmaa. Tavoitteeksi on ilmoitettu merellinen ja metsäinen viheralue, jossa huolehditaan näkymistä ja toiminnallisuudesta. Metsikön elinvoimaisuus säilytettäisiin poistamalla kuivuuden heikentämiä puita ja pienpuustoa. Yhdistyksemme pitää Vuorilahden puistoa laajimpana ja tärkeimpänä alueena luonnon monimuotoisuuden kannalta ja on huolestunut siitä, että näkymistä ja toiminnallisuudesta huolehtiminen merkitsisi käytännössä laajojakin hakkuita alueella. Vuorilahden puisto tulee mielestämme ehdottomasti pitää luonnontilaisena.

Sivulla 94 mainitulla Vuorilahdenniemen tonttiosuuden huvilan rannalla on arvokasta kalliokasvillisuutta, jonka säilyminen tulee ottaa huomioon puutarhan kunnostussuunnitelmassa

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen puolesta

Kati Vierikko
puheenjohtaja

Markus Seppälä
sihteeri